

[Pressmeddelanden](#) | Nytt test ökar möjligheterna till tidig diagnostik och behandling för Alzheimersjuka

Nytt test ökar möjligheterna till tidig diagnostik och behandling för Alzheimersjuka

2005-05-18

Det nya testinstrumentet AQT har en ovanligt god förmåga att skilja sjukt från friskt. Testet ger läkare en säkrare indikation på att man ska inleda en utredning – något som saknas idag. Det säger docent Siegbert Warkentin, neuropsykolog på Universitetssjukhuset MAS i Malmö.

AQT (A Quick Test) är ett känsligt test som kan fånga en kognitiv försämring redan i ett tidigt skede av misstänkt demens. Att ställa en diagnos och erbjuda behandling i ett tidigt skede av sjukdomen är väsentlig både för patient och anhöriga.

AQT mäter den mentala tröghet som ofta förbises i ett tidigt skede av demensutveckling. Testet går snabbt och enkelt att genomföra (tar cirka 5 minuter), och fångar upp de patienter som annars lätt hamnar i gråzonen mellan normalt åldrande och förstadiet till demens – och som därför inte får diagnos.

Göran Dalfelt, neuropsykiatriker med privatmottagning i Lund har provat testet på ett hundratal patienter: – Testet är ett förnämligt komplement till befintliga tester då det ger en tydlig varningssignal att något inte står rätt till och att man måste gå vidare i utredningen, vilket är precis vad inte minst allmänläkare behöver. Doktorer i primärvården har ofta inte tillräcklig erfarenhet av demenssjukdomar, med testet får doktorn en indikation och kan därmed skicka vidare patienten till en specialist för vidare utredning.

Testresultatet baseras på den tid (sekunder) det tar att benämna visuella stimuli; först färger, därefter former och sist en kombination av de båda. Testresultatet är oberoende av patientens ålder, kön, intelligens eller formell utbildning. Tidsresultatet är ett universellt mått som kan användas över hela världen. Studier i bland annat Sverige och Europa visar att instrumentet AQT har en hög förmåga att korrekt skilja patienter med Alzheimers sjukdom från normalt åldrande.

AQT ska ses som ett komplement till befintliga test, där MMT (Mini Mental Test) är det vanligaste använda. Medan MMT mäter minne, orientering, skriv och läskunskaper, mäter AQT den kognitiva snabbheten, vilket är av betydande vikt då en mental förlångsamning ibland kan vara det tidigaste tecknet på en begynnande demensutveckling. Där MMT-testet inte kan ge klara besked, kan AQT skilja ut demensindikationer från normala ålderstecken.

- Något som är unikt med AQT är att man kan urskilja vilka delar av hjärnan som normalt engageras under testets gång. Genom våra studier vet vi

således vad vi mäter med testet; vilken del av hjärnan som är dysfunktionell och detta är mycket sällsynt för enkla screeningsinstrument, säger docent Siegbert Warkentin.

En annan stor fördel med testet är enligt Siegbert Warkentin också att patienten inte upplever testet som kränkande. Patienten känner inte heller något subjektivt misslyckande, vilket ibland kan vara fallet när man genomför MMT-testet. I stället tycker de flesta patienterna att AQT är roligt att göra.

Docent Siegbert Warkentin, som är en av skaparna av testet, föreläser nu och utbildar vårdcentraler och geriatriska specialister i hur instrumentet fungerar. Ett antal vårdcentraler har redan börjat använda testet.

Symtomatisk behandling med acetylkolinesterashämmare vid mild till medelsvår Alzheimers sjukdom kan fördröja sjukdomsförloppet och patientens kognitiva försämring med månader och år. Behandling bör därför inledas omedelbart efter att utredning och diagnos av demenssjukdom skett.

Demenssjukdomar är den fjärde största folksjukdomen och därigenom ett av samhällets största medicinska och mest vårdkrävande problem. Cirka 135 000 svenskar har idag någon demenssjukdom och hälften av dessa har Alzheimers sjukdom. År 2030 beräknas mer än 200 000 svenskar ha drabbats